

VARJUPAIKADE MTÜ

HAARA KAASA
TASUTA

KÄÄPA ALL

VARJUPAIKADE MTÜ TÄITSA OMA AJAKIRI

talv 2018 (nr 17)

ERIVÄLJAANNE:
10 000 uut kodu!

...ja Sa tead alati, kus Su lemmikloom asub!

Uus äpp **Elisa Lemmikloom** koos nutika
positsioneerimisega aitab Sul hetkega
üles leida oma lemmiku, kes kodust eemal
seiklemas armastab käia.

Uuri lähemalt: elisa.ee/lemmikloom
Nii Elisa, Telia kui Tele2 klientidele

elisa

Toimetajalt

Käesolev „Käpa all“ number on pühendatud Eesti mõistes erakordsele numbrile - 10 000. Nii palju loomi on Varjupaikade MTÜ tegutsemisaastate jooksul nüüdseks varjupaikadest koju saanud.

Selle numbri taga on terve rea palgatöötajate ja vabatahtlike ennastalgav töö nii päikeses ja soojas, kui läbi lume vileda tuulega sumbates, püüdes asju selgitada küll kontorites ametnike, küll varjupaiga poole pöördunud inimestega.

Vaevalt on olnud kahte sarnast juhtumit või päeva nende kirevate aastate jooksul. Küll aga on olnud mitmeid unustamatuid inimesi ja loomi - ja nende meenutamiseks ongi selles numbris terve rida lugusid.

Olgu see number kummardus kõigile neile, kes on selle 10 000 taga oma töö, hoole, armastuse, usu, vastupidamise, toetuse, abi ja kõige muuga, tänu millele me oleme selle vapustava verstaapostini jõudnud.

Mõnusat lugemist!

ANU KUURA

Käpa All peatoimetaja

Foto: erakogu

Põgus sissevaade

<i>Meie kõigi loomad</i>	4
<i>Pane õlg alla!</i>	4
<i>Varjupaikade MTÜ 10 000</i>	6
<i>Millest see kõik algas?</i>	7
<i>Mis on muutunud kümne aastaga loomakaitses?</i>	8
<i>Mida toovad järgmised 10 aastat?</i>	9
<i>Elusügise ehedad värvid</i>	10
<i>Lood, mida ei saa unustada</i>	12
<i>Kes on meie inimesed?</i>	16
<i>Tüdruk, kelle toa ukseks on silt: võta loom varjupaigast!</i>	18
<i>Mis või kes on Elmo?</i>	20
<i>Valgus tunneli lõpus - Rexi fond</i>	22

www.varjupaik.ee

info@varjupaik.ee

Varjupaikade MTÜ

MIX
Paber vastutustundlikest allikatest
FSC® C092678

Käpa All on Varjupaikade MTÜ häälekandja, mis ilmub kolm korda aastas. Ajakiri levib elektrooniliselt ja piiratud koguses paberandjal.

Soovid värskaid teateid otse e-postkasti?
Saada enda nimi info@varjupaik.ee

Varjupaikade MTÜ annetuskonto SEB pangas
EE561010220068203017

Kui soovid aidata konkreetset varjupaika, lisa selgitusse märksõna: Läänemaa, Pärnu, Tallinn, Viljandi, Virumaa, Valga või Võru.

Väljaandja Varjupaikade MTÜ, Triinu Priks, tel 504 6102

Väljaandmist toetab Purina Eesti

Kaanel: Mariah ja varjupaigast pärit Jackie käisid tallis hobuseid uudistamas.

Kaaneautor Kristhel Vaht
Peatoimetaja Anu Kuura
Kujundus Mandariin OÜ

Meie kõigi loomad

Mis mõttes "meie" kõigi loomad, arutleb Tallinna Loomade Varjupaiga vabatahtlike võrgustiku käivitaja Agnes Karlson.

Alguses kõlab üsna absurdset ja ebaõiglaselt. Kuidas küll saavad olla varjupaiga loomad meie kõigi omad, kui hüljajateks on vastutustundetud loomaomanikud kuni loomapiinajateni välja! Nemad peavad ju vastutama ja saagu karmilt karistatud! Meie ise oleme ju hoolivad ja ülihead loomaomanikud. Või siis nii vastutustundlikud, et ei võta endale lemmikloomi, kui teame ette, et pole maksimaalselt võimalik lemmiku heaks panustada.

Jah, täiesti nõus. Kõik vastutustundlikud loomapidajad on väärt kõiki maailma auhindu ja vastutustundetud võiksid lahkuda planeedilt Maa võimalikult kiiresti.

Aga ikkagi! Kuidas saab eluohult ära näljutatud ponihobuse mõõtu koer end seal pargis vaarudes ise aidata? Kuhu saab end toimetada maantee ääres vedeleval haavatud ja ehmunud sülekoer? Kas saaks end kuidagi korraliku elu peale prügikasti tiine kassiema? Mida õige mõtlevad endast korterelamu koridoris pappkastis konutavad rotilapsed?

Kas aitab süüdistav sõrm süüdlase poole või vihakõned loomapiinajate suunas? Me teame vastust. Need juhtumid on tagajärjed ja need loomad vajavad meie abi. Ja me ju saame tegelikult aidata küll. Ühel või teisel moel.

Foto: Toomas Tuul

Kaugabi

Varjupaiga elanikele saab kaugel parimal moel kaasa elada püsiannetust tehes. Näiteks 10 eurot kuus on leibkonna eelarvest väike andmine, aga kui püsiannetajaid on näiteks tuhat inimest, teeb see juba 10 000 eurot kuus ja 120 000 eurot aastas! Niisiis - oja, kuidas saab kümne euroga kuus maailma muuta - kui palju aidatud loomi igal aastal! Miks mitte alustada sellega juba täna!?

Igatahes saab püsiannetuse sõlmida oma internetipangas endale sobiva sumмага ja kirjeldusega „Meie kõigi loomad“ Varjupaikade MTÜ nimele ja kontole numbriga: EE561010220068203017. Selgitusele saab veel lisada ka piirkonna nime, kuhu Eesti kanti püsitoetus võiks suunduda (Läänemaa, Pärnu, Tallinn, Valga, Viljandi, Virumaa, Võru).

Kel aga pole väga kiire elutempo, saab aidata vabatahtliku tööga ehk kinkida oma aega ja panust! Mõlemad variandid on loomadele asendamatu suureks abiks!

Käed külge

Oma vabatahtlikuna kaasalöömise soovist saad teada anda varjupaik.ee lehe kaudu, valides piirkonna kontakt, kuhu soov liituda on.

Seejärel võetakse juba igas paigas vastavalt oma väljakujunenud tavadele ühendust ja küll siis vastastikku see vabatahtliku töö edasine roll ka selgu.

Tallinnas on näiteks juba igakuine värbamise süsteem loodud - igal kuul on võimalik osaleda infotunnil, kus üks vabatahtlike koordinaatoritest ning varjupaiga juhataja tutvustavad vabatahtliku töö võimalusi Paljassaares.

Alati saab jääda ka lihtsalt toredaks küllastajaks, kes koeri looduskäikudele viib või kassidega mängib. See on samuti abiks.

Peaasi, et iga loomasõber panustab endale sobival moel selle õilsa visiooni nimel: igal loomal on oma kodu!

Pane õlg alla! Helista 900 7000

ja toetad Varjupaikade MTÜ loomi 5 euroga.

Foto: Dawid Sobolewski

RAHULDA TEMA SEIKLUSJANU

 PURINA
AdVENTUROS^{TM}

 VÄHERASVANE

 **EI SISALDA
KUNSTLIKKE
VÄRVAINOID**

 PURINA®

Your Pet, Our Passion.

Varjupaikade MTÜ 10 000

ehk kuhu oleme jõudnud ja mis ootab ees

Varjupaikade MTÜ on 11-aastase tegutsemise jooksul kasvanud seitset varjupaika haldavaks üle-eestiliseks organisatsiooniks. Meie varjupaigad töötavad "kaks ühes" põhimõttel, mis on mujal maailmas unikaalne. Oleme

kohalike omavalitsuste koostööpartneriks inimeste ja loomade turvalisuse tagamisel, püüdes ning pakkudes loomadele peavarju seaduses ette nähtud kaks nädalat ja seejärel muutume päästekeskusteks, kus otsitakse

annetajate toel loomadele, kelle endist omanikku ei ole võimalik kindlaks teha, uusi kodusid.

Kuidas kõik algas ja missugusena me näeme oma tulevikku, räägivad Varjupaikade MTÜ juhatuse liikmed.

Millest see kõik algas?

Kui Viljandi Kultuuriakadeemia muusikaosakonna õppejuht, hipsteri-hingega Triinu 2005. aastal tollasesse varjupaika jõudis, ei osanud ta arvata, et sellest saab tema töökoht pikkadeks aastateks. Küsimustele vastab Varjupaikade MTÜ üldjuht ja juhatuse liige Triinu Priks.

Kui kohalikus lehes ilmunud vaba-tahtlike otsimise kuulutuse peale teiste loomasõpradega kohtuma läksin, ei olnud ma loomakaitse teemadega üldse kursis. Tasapisi hakkasin uurima, mis olukord mujal Eestis on. Tol ajal ei olnud varjupaikades kombeks loomi ravida, vaksineerida ning üle 14 päeva hoida. Loomad kadusid, järgmisel päeval neid lihtsalt ei olnud. Koju said need, keda omanik oskas otsida, uude koju need, kellele oli keegi õnneks silma peale pannud juba enne märgilist 14. päeva. Tundus mõttetult masendav, et noori ja terveid loomi magama panakse.

Loogilise sammuna astusin Eesti Loomakaitse Seltsi liikmeks. Saime mõttekaaslastega kokku ning pressisime ennast varjupaika appi. Vastuseis oli üüratu, keegi ei saanud aru, mida ja miks me teha tahame. Kuid tollased «lumehelbekesed» olid järjekindlad. Me toime toiduabi, mille ELS organiseeris Soomest, ostsime ise süüa ning hakkasime otsima kuulutamisevõimalusi. Tekkis maailmavaateline konflikt 70-aastase varjupaigapidaja ja meie, pooleldi alaealistest koosneva loomasõprade kamba vahel. Miks on vaja haiget kassi ravida ja mida te hakkate peale selle haukuva koeraga?

Teistes linnades olid arengud umbes

samasugused. Pärnus pidas varjupaika Eesti Loomakaitse Selts. Siiski leidsime, et varjupaikade pidamine ja loomade eestkoste peaksid olema erinevad organisatsioonid. Nii löime käed Pärnu varjupaiga juhataja ja veel kahe ELS-i liikmega ning Varjupaikade MTÜ oli sündinud. Kuid see polnud sugugi probleemide lahendus vaid kõigest algus.

Viljandis kulds kaks aastat, enne kui saime varjupaiga pidajaga kokkuleppe, et ta annab loomad meile. Siis järgnes kõik linnavalitsusse, kus palusime luba annetuste toel loomi hoida ja kodud leida.

On olnud aegu, kus mu kodus olid loomad keldris ja saunas, rääkimata toast. Loomi on majutatud sõprade kodudes. Vahel oli aega paar tundi, et välja mõelda, kuhu loomad panna. Õnneks ei tekkinud suuri tagasilööke, uued kodud leidsime kiiresti, päevadega.

Nii juhtuski, et 2007. aastal jätsin oma senise töökoha. Ma ei mõelnud kordagi sellele, kas on raske. Muidugi oli, kuid abikaasa toetus ja nooruse uljus aitasid asjast üle.

2008 kuulutas linn hanke, mille Varjupaikade MTÜ kui ainus pakkuja võitis. Äkki seisime silmitsi reaalse vajadusega loomi püüda, majutada, toita ja ravida. Kogu stardikapital koosnes tahtest midagi muuta ning paarist õuel seisvast kuudist. Palgad olid väikesed ning suur osa sellestki piskust kulus ehituseks.

Samal ajal leidis Võru linnas samasugune «hulluke», Merike Torm, kes käis ja torkis kohaliku varjupaika, tüütas linnavalitsust ja pommitas ELS-i sooviga midagi muuta. Võru liitus Varjupaikade MTÜ-ga 2008. aastal, sellele järgnesid aasta hiljem Valga ja Virumaa. Aastal 2015 rajasime varjupaiga Läänemaale, mis on siiani ainus eraisiku maal paik-

Foto: Elmo Riiig, Sakala

nev varjupaik ja lisaks Viljandile ainus, kus oleme kõik alusest peale ise ehitanud. Tallinn lisandus aastal 2016.

Kes olid su kaasvõitlejad ja kas keegi neist veel tegutseb selles vallas?

Esialgsest Varjupaikade MTÜ juhatusest pole kedagi alles, küll aga on Võru varjupaiga juhataja Merike tänase päevani juhatuse liige. Algusaegadest on meie kambas ka Viljandi varjupaiga juhataja Siiri Mängli, kellelega esmakohetumist mäletan väga elavalt.

Olin parajasti koristamas vanast autoturgoonist ehitatud kassitoas, kus tegutseda sai ainult päevavalguses, sest elektrit ei olnud. Äkki jalutas ligi lapsevankrit lükkav kena blondiin ja esitas konkreetse küsimuse: «Mis teed?» Praktiliselt üle tee elav tegus naine pakkus, et tuleb vabal ajal appi. Nii ta tuli ja jäigi.

Kui praegu tolele ajale tagasi vaadata, kas julgeksid uuesti alustada?

Minu tegutsemist algusaastatel saab võrrelda armumisega. Nii intensiivset tunnet ei saa hoida 10 aastat, sellise põlemise peale ütleb inimese keha üles. Inimene kas põleb läbi või läheb armumine üle armastuseks, nii nagu ka minu jaoks on saanud mu tööst eluaegne armastus.

Mis selle ajaga muutunud on?

Tol ajal oleksid ulmena tundunud paljud asjad, mida tänapäeval tavali-

seks peame. Paljud inimesed polnud kuulnudki, et varjupaigad olemas on. Täna toetus, abi ja soe suhtumine on uskumatu!

On asju, mis aga pole muutunud ja sellest on äärmiselt kahju. Mõningad omavalitsused suhtuvad siiani meisse kui mõttetutesse raharaiskajatesse, kes võtavad ära pensionäride või laste toetuseks vajamineva ressursi ja silitavad selle eest varjupaikades kasse. On solvav, et just need, kellele me oma teenust pakume, ei saa aru asjaolust, et me aitame kohalikke elanikke, kellel on loom kadunud, kelle elukvaliteet on hoolimatute loomaomanike poolt rikutud. Võibolla ei mäleta nad neid aegu, kus tänaval lahtiselt ringijooksev koer ei üllatanud kedagi ning kassipissihais kortermaja trepikojas oli tavapärane?

Kas varjupaikade MTÜ teeb koostööd ka teiste riikide organisatsioonidega?

Me oleme palju abi saanud Soome organisatsioonilt Rekku Rescue RY, nad on toetanud meid toidu ja muude vajalike tarvikutega ning leidnud paljudele

loomadele uued kodud. Varjupaikade MTÜ on üle-euroopalise organisatsiooni EU DOGS&CATS ALLIANCE liige, samuti võtame jõudumööda osa DogsTrusti ning teiste organisatsioonide korraldatud konverentsidest ja koolitustest.

Kas nii pika tegutsemisaja vältel on tekkinud oma käekiri?

Varjupaikade MTÜ-l on tavaks saanud kaks kampaaniat aastas - oktoober on meil musta kassi kuu, mis tähendab seda, et kõik mustad kassid loovutustasuta uutese kodudesse loovutustasuta, veebruaris, ehk sõbrakuul on meil käimas samuti kassikampaania.

Kuna me igapäevatoos kogeme seda, kui vähetähtsad tunduvad mõnele ametimehele kodutute loomadega seonduvad probleemid, siis oskame lugu pidada teadmisest, et on ka teistsuguseid ametnikke - neid, kes teevad oma tööd südamega. Elust enesest tekkis vajadus ja tahtmine tunnustada neid tublisid inimesi ja aastast 2013 anneme välja Elmo preemiat. Tegu on söakuse preemiaga silmapaistvale ametiisikule, kellega MTÜ-l on olnud õnn viimase aas-

ta jooksul koostööd teha.

Mis sind jätkuvalt käigus hoiab?

Mul ei ole kunagi igav. See on kõige ebarutiinsem töö, kus kogu aeg juhtub midagi ootamatut. Mõnikord tekib küll tunne, et enam ei jõua; kuid need kõige mustemad mõtted ei ole kunagi seotud loomadega, ega mitte isegi väärkohtlemistega, pigem seoses bürokraatia ja kohalike omavalitsustega.

Millest tunned puudust?

Puudust tunnen eelkõige otsesest kokkupuutest loomadega. Istuda arvu- ti taga, administreerida ja lahendada probleeme - see polnud mu unistus, ehkki saan aru, et see on loomade nimel vajalik. Seetõttu üritan käia võimalikult tihti Viljandi varjupaigas, käin koos juhataja Siiriga vajadusel loomi püüdmast, pakun hoiukodu abivajajatele loomadele. Need päevad, kui kodukontoris tööd teen, on mulle seltsiks kaks kassi ja kolm koera ning üks küülik, kellest kõik peale ühe koera on varjupaigast.

Mis on muutunud kümne aastaga loomakaitses?

Möödunule vaatab tagasi Varjupaikade MTÜ juhatuse liige, hariduselt loomaarsti abiline, loomakaitsja Merike Torm.

Kümne viimase aasta jooksul on loomakaitse teinud läbi suure arengu. Kui mina alustasin, peeti seda üksikute hullukeste pärusmaaks ning selline suhtumine iseloomustas kahjuks ka vastutavaid ametnikke. Meid süüdistati selles, et meile ei lähe korda inimeste probleemid, mis on tegelikult vale, sest empaatiavõimega inimene ei jää kõrvalseisjaks hädasolevat inimest ega ka

looma nähes. Ametnikud, kelle tööks oli loomade kaitsmine, pidasid meid vaenlasteks. Kui siis 2008. aastal Võru loomade varjupaiga lõi, ei pidanud keegi seda päristööks, vaid pigem üksikute aktivistide iseendile loodud mõnusaks ajaveetmiseks.

Õnneks on praegu kõik muutuste teel ning üha enam tunnen ametnike- ja üldsusepoolset toetust. On ka põhjust - Võru linn on saanud vabaks 20-30-pealistest kassikolooniatest, vabalt ringijooksev või kedagi ründav koer on pigem erand kui reegel. Meie ühine elukeskkond on saanud puhtamaks ja turvalisemaks.

Ka teadlikkus on tõusnud - inimesed ei tolereeri enam seda, et koeri peetakse lühikese keti otsas, soojustamata kuutides. Paljud loomaomanikud lasuvad oma lemmikud kiibistada. Inimesed on hakanud hädasolevaid loomi märkama. Varjupaika peetakse päris asutuseks, kus tehakse päris tööd ja seda tööd tunnustatakse.

Õnneks on mul olnud kogu aeg kõrval perekond, kes jagab samu väärtusi, vanemast pojast on saanud tubli abiline varjupaigas. Mu töö on mind arendanud, andnud mulle palju sõpru ja mõttekaaslasi. Sellest on saanud mu eneseväljendus, missioon.

Mida toovad järgmised kümme aastat?

**Varjupaikade MTÜ
 tulevikuvisioni jagab juhatuse
 liige, hariduselt arhitekt,
 hingelt koerainimene ja
 visionäär Anneli Matsi.**

Juba täna oleme me kaugelt rohkem kui varjupaik. Me nõustame, harime, abistame nii inimesi kui loomi, sest viimased satuvad varjupaika kasvava trendina just inimeste sotsiaalsete probleemide tõttu; meie juures saavad esimese kogemuse vabatahtlikust tööst nii noored kui pensionärid.

Paraku on varjupaikade materaalne baas kaugele maha jäänud meie know-how'st, mis koosneb tohutust kogemuste pagasist ning omandatud kaasaegsetest teadmistest. Väljakujunenud infrastruktuuriga kaasaegne varjupaik peaks olema multifunktsionaalne sotsiaalne keskus, kus me saaksime rehabiliteerida loomi; pakkuda inimestele mugavat suhtlemist loomadega; koolitusklassides nõustamist probleemsete

lemmikute omanikele, et vältida loomade sattumist varjupaika; arendada lemmikloomakultuuri lasteaialaste ning õpilaste harimise kaudu, sest just neist saavad homme loomaomanikud.

Kaasaegses varjupaigas leiavad turvalist ja eakohast tegevust loomadega tegelemisel nii lasteaialapsed kui eakad, kelle jaoks on oluline kellegi eest hoolitseda, sest alati pole kodus võimalik lemmiklooma pidada. Loomadega suhtlemise läbi viime kokku erinevad vanusegrupid, kes üksteisele tuge võiksid pakkuda. Selline tegevus annab haridust nii vaimule kui hingele ja arendab empaatiavõimet.

Meie praegune tegevus on võrreldav metsasanitari omaga, eesmärgiks on aga ühiskond, kus tänu ennetustööle on soovimatud tagajärjed minimeeritud. Loomulikult tähendab see omavahelist kokkulepet väga paljude instantside vahel, kuid unistama peabki suurelt. Seni, kuni inimestel säilib side loomadega, on inimkonnal veel lootust!

Foto: Samuel Zeller

Foto: Ants Liigus, Pärnu loostimees

Uued sõbrad jagavad rõõmu, tervist ja armastust

Purina ja Varjupaikade MTÜ alustasid 2014. aastal programmi “Uued sõbrad”, et eakatel inimestel oleks väga lihtne varjupaigast endale sobiv lemmik leida. Nende aastate jooksul on õnnelikult koju jõudnud ligi 400 kassi-koera.

Mida programm senioritele pakub?

Kõik kellel on vanust üle 60 aasta, saavad võtta varjupaigast lemmiku lihtsalt ja turvaliselt.

Teile antakse põhjalik ülevaade lemmikloomade iseloomust ja tervislikust seisundist ning nõuandeid, kuidas kooselu paremini korraldada.

Eakatele kehtib väiksem loovutasu: kasside puhul 15 (tavaliselt 25 €) ja koerte puhul 25 € (tavaliselt 40 €). Soovi korral kaasa kolme kuu jagu Purina toitu kassile või koerale.

Varjupaigas elavad täiskasvanud kassid ja koerad on kiibistatud, vaktsineeritud, steriliseeritud ning läbinud tervisekontrolli.

Programmis “Uued sõbrad” osalevad Varjupaikade MTÜ varjupaigad Läänemaal, Pärnus, Tallinnas, Valgas, Viljandis, Virumaal ja Võrus.

Lemmikud toovad hea tuju ja parema enesetunde

- Väiksemaid tervisemuresid esineb harvem, vajadus arstiabi järele väheneb.
- Paraneb toimetulek igapäevaste pingete ja stressiga, hea tuju kestab kauem.
- Eakad inimesed tunnevad end enesekindlamalt, on positiivsemad ja paremas vaimses vormis.
- Uued tuttavad: lemmikloomadest on lihtne isegi võõrastega juttu teha.
- Väheneb üksinduse ja isoleerituse tunne. Lemmik aitab aru saada, kui oluline on elada “siin ja praegu”.
- Koos lemmikuga on lihtsam jälle mängida ning elu üle naerda.
- Loomade tähelepanu on siiras ja tingimusteta, nad ei oska meid kritiseerida. Nad annavad võimaluse kedagi puudutada ja hellitada.

Elusülgise ehedad värvid

Taat tuli varjupaika esimest korda kevadel, pisarad kurgus ja silmis. Jutust koorus välja hiiglaslik kurbus ja üksindus, sest kuu tagasi oli peale 52 aastat ilusat ühist elu surnud Memm.

Lapsi polnud loodus sellele paarile jaganud. Nagu sellest löögist vähe oleks, suri nädal peale Memme pere koer ja nii oligi Taat jäänud päris üksi. Taat tuli uut sõpra otsima.

Tutvustasime talle meie Taadut,

eakat koera ristinimega Gustav Kastan Coconut ja see oli armastus esimesest pilgust. Nagu hingesugulased oleks teineteist leidnud. Juba teisel korral käis hiiglaslik koer taltsalt ilma rihmata Taadi kannul. Ega nad pikalt jalutada viitsinud, need kaks vanameest, ikka natukesekaupa, vahepeal istudes ja nosides barankasid, mis Taadi pungil taskutes. Ja siis ühel ilusal päeval sõitsidki nad koju, Gustavi uude pärisoksu.

See nelja aasta tagune lugu on siiani südames ja pühade paiku käime neil ka külas, et Gustav Kastanile mõni maius-

Neli küsimust programmi “Uued sõbrad”

Küsimustele vastab Purina Eesti turundusjuht Kadi Laur.

Foto: Eratogu

Milline on sinu isiklik seos lemmikloomadega?

Mul on lemmikloomad olnud terve elu. Lapsepõlvkodus olid koerad, aga nüüd olen kahe kassi omanik. Mõlemad on toredad tavatriibikud ja võetud varjupaigast.

On organisatsioone, kust pensioniealistele loomi ei loovutata. Sinu idee oli seda teha ning lausa soodustingimustel. Kust selline mõte?

Loomade positiivset mõju inimeste füüsilisele kui ka vaimsele tervisele on maailmas palju uuritud ning teaduslikult tõestatud. Vananevas ühiskonnas, kus on palju üksikuid eakaide, on teema seda aktuaalsem. Purina ja Varjupaikade MTÜ koostöö algusaegadel (alates 2011) oli peamiseks murekohaks loomade toitmine ning panustasime üksnes toiduabisse.

Ajad muutusid, heategevus ja annetamine ühiskonnas suurenes ning see-

tus viia ja Taadiga juttu puhuda.

Taat ja Gustav olid ühed esimesed, kes leidsid teineteist tänu Purina ja Varjupaikade MTÜ ühisele programmile Uued Sõbrad.

Projekti eesmärgiks on aidata senioritel leida endale varjupaigast neljajalgne sõber, kes aitaks üksindust peletada, kellega koos jalutuskäike ette võtta või õhtuti mõnusalt teleprogramme vaadata, miks mitte ka päeväsünnimusi arutada. Projekti raames on loovutustasu soodsam ning soovi korral saab kaasa 3 kuu toiduvaru.

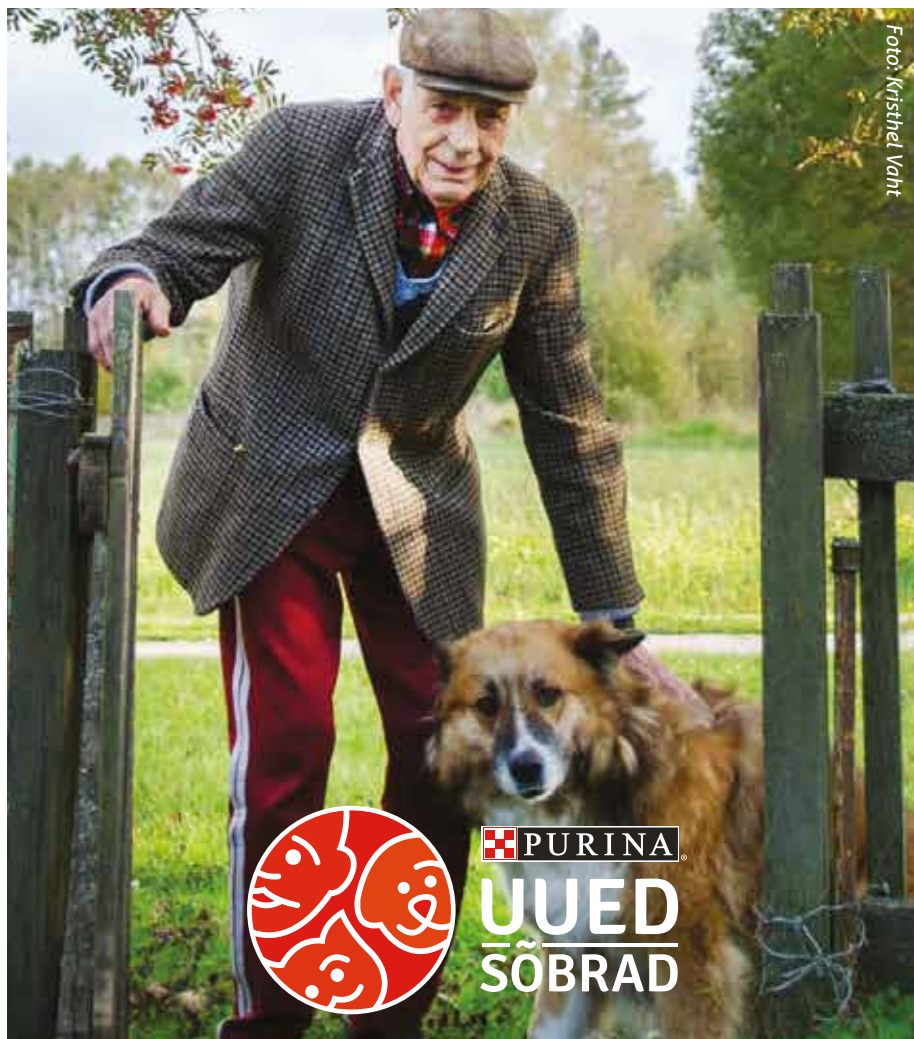
kohta

tõttu saime hakata mõtlema ka muude probleemide lahendamisele. Kuna kõige keerulisem on kodu leida eakamate loomadele, siis saigi mõeldud, et kellele sellised loomad kõige paremini sõbraks passiksid. Sealt idee sündiski.

Loomulikult jääb alati õhku küsimus, et kas eakas inimene suudab looma eest hoolitseda ja seda nii enda terve kui ka rahaliste vahendite mõttes. Sellepärast ongi see programm loodud, et varjupaigatöötajad saavad soovitada igale eakale just talle sobiva lemmiku, et vältida probleeme juba eos ning soodustingimused ja toiduabi aitavad uue olukorraga paremini toime tulla.

Kuidas Purina teiste riikide esindused ja juhtkond suhtus sellisesse algatusse?

Purina on ülemaailmselt väga aktiivne loomade heaolusse panustaja ja seda erinevate projektide näol. Igasugune initsiatiiv on teretulnud ning kõrgelt tunnustatud.

Seega oli täiesti loomulik, et nii juhtkond kui ka teised riigid suhtusid meie algatusse väga positiivselt.

Kas ka teised on sellest inspiratsiooni saanud?

Jah, loomulikult. Hetkel on projekti arendamine käsil mitmes riigis, k.a. naaberriikides Lätis ja Leedus.

Minu teada Venemaal peaks see juba töötama. Programmi edukus sõltub eelkõige kohalike varjupaikade suhtumisest ja aktiivsusest.

Purina saab aidata toiduga, erinevate materjalide tootmisega ja programmi laiema tutvustamisega, kuid igapäevane raske töö on puhtalt varjupaikade kanda.

Eestis on selles osas asjad kordades paremini, kui nii mõneski teises riigis. Meie varjupaigad on väga aktiivsed ning uutele ideedele avatud.

Mida ütlesid pensionipõlve pidavale inimesele julgustuseks?

Kui inimene on eelnevalt loomaomanik olnud, siis pole vaja ilmselt veenda,

et lemmikloom on parim sõber. Pensionieas esmaskordselt loomaomanikuks saamine võib muidugi natuke hirmutav olla, aga kellegi eest hoolitsemine annab elule uue hingamise ning lemmikloomast kaaslane peletab üksindust. Usaldage varjupaigatöötajate soovitusi ning võtke aega endale sobiva looma valimiseks.

Oluline on ennast analüüsida ja kui kindlasti tundub, et looma võtmine on riskantne, siis on ka teisi võimalusi oma ellu rõõmu tuua läbi loomade. Nimelt on varjupaikades alati töökäsi puudu ning ka eakad on oodatud vabatahtlikuks, et kasvõi koertega jalutada või kasse silitada.

Vabatahtlik töö toob samuti ellu palju rõõmu ja rahulolu, lisaks veel uusi tutvavaid. Kes teab, ehk ongi kõige õigem alguses hoopis varjupaigatöös kaasa lüüa, et näha täpselt, mida looma võtmine tegelikult tähendab ning ka sobiva looma valik on pikema tutvumisega lihtsam.

Lood, mida ei saa
unustada

Depressiivsed Eesti väike- linnad ning tühjenenud külad... Pealinnast pärit Ruti on nädala- vahetuseks maale külla tulnud.

Rahulikult triivib ta mööda mahajäetud kolhoosilautadest kui äkki märkab kedagi. Naine peatub, tuleb autost välja ning ei usu oma silmi- hoonete juures on ketis groteskne luukere, mida katavad karvapuntrad. Hais, mida Ruti tunneb, sunnib naist telefoni haarama ning politseisse helistama.

Hüljatud laudahooned pole sellist rahvahulka näinud aastaid. Kohal on politsei, veterinaarameti esindaja, kutsutakse Viljandi loomade varjupaik ja kohalikudki tulevad uudistama. Veterinaarameti otsus on kiire - koer tuleb omanikult ära võtta ja varjupaika viia.

Koera kõrvadest jookseb mäda, kasukas on kehavedelikega vildistunud, hais nii tugev, et mõjub füüsilise shokina. Varjupaiga juhataja Siiri helistab esmalt veterinaarile ja alles siis asub Viljandi poole teele.

Viljandis tuli koer enne kasuka pügamist narkoosi panna, et samal ajal ka tema kõrvad üle vaadata. Koera karv oli paksult takjaid, klaasvilla ja eelmise aasta looduslikke putukaid täis. Kõrvadest voolanud mäda oli kahjustanud nahka ka väljaspool kõrvu. Seest olid kõrvad nii tundlikud, et marilapi või vatiga puutudes hakkas veri voolama. Kohal, kus koer ketis oli, toidukaussi ei olnud.

Oli vaid roostetanud põhjaga joogikauss, mis aukude tõttu oma otstarvet täita ei saanud.

Püगतud koer sai nimeks Hans. Hans

Foto: Erikoogu

on sõbralik ja leebe, usaldab inimest ning laseb vapralt kõiki protseduure teha. Pooleteist nädalaga on ta hakanud saba liputama ning saab ideaalselt läbi kõikide inimestega. Varjupaiga juhataja Siiri ütleb, et niisugust haisu ei ole ta elava looma juures oma praktika vältel kunagi tundnud, seda enam hämmastab teda koera ülim usaldus ning sõbralikkus inimese vastu.

Me ei tea, kui kaua loom piinelnud oli ja mida ta tundis. Kõrva valu, tühi kõht, veepuudus. Võime vaid ette kujutada, kui kaua ta oli nälginud, sest veterinaari sõnul peaks see praegu 32 kilogrammine koer kaaluma poole rohkem.

Hansu päästeingli Ruti töökoht Tabasalu lemmikloomapood pani nälginud koera jaoks kokku toidupaki heast ja paremast ning saatis selle Viljandisse.

Hansu kasukas kasvab tagasi ja tublide tohtrite abiga saame korda tema kõrvadki. Ometi jääb tiksuma valus küsimus - miks keegi varem ei märganud?

Meie südamest tulevad tänusõnad kuuluvad Rutile, kes ei pidanud paljaks autot peatada ning politseid teavitada. Samuti oleme tänulikud VTA esindajale, kes koostöös politseiga kiire ja ainuõige otsuse langetasid.

Hans, nüüdse nimega Seersant, elab uues kodus ja on tõeline rõõmupall.

Marley lugu

Asfaldil kõssitav liikumatu pundar, hingemattev lehk nii tugev, et seda võib lausa käega katsuda. Kas tõesti on see KODUloom, kes toodi Tallinna kodutute loomade varjupaiga ukse taha?

Lähenedesil kostuv arglik urin aitab tuvastada liigi ning sellegi, kus asub

koera pea. Tundub, et loom on samasuguses šokis kui valves olnud töötaja- aju tõrgub aru saamast, et selle haisva kuhi alla on elus hingeke. Mis edasi?

Meist mitte sõltuvatel põhjustel on kohus keelanud hetkel uues varjupaigas koeri majutada.

Enam kui tõenäoliselt ei ole ükski kliinik nõus vastu võtma sellises seisus

loom. Näidake mulle inimest, kellele oleks südant sellises olukorras looma mitte abistada? Nii algab pikast karvast ning väljaheidetest formeerunud rasta-koera teekond Pärnu varjupaika.

Pärnu varjupaiga endine hooldaja Sirje on juba pügamismasinaga valmis seadnud, kuid kahjustuste ulatus on nii massiivne, et ilma narkoosita pole võimalik koera aidata. Seega vajame ka arsti. «Midagi sellist ei ole ma varem näinud», ütlevad kõik loomaga kokku puutunud kogemustega inimesed. Paar tundi tööd ning 9,5 kg kaalunud puntra seest tuleb välja 7 kg kaalunud koerake-

Foto: Erakogu

seega kaks ja pool kilo karvu ja väljaheitteid! Mõned küüned olid rõngasse kasvanud, osad jällegi sirged, 7 cm pikkused - pole ime, et loom käia ei suutnud.

Varjupaigas on Marleyks ristitud koera boksi kuhjatud hunnikutes tekke ning lisaks pesale veel üsna kinniste seintega transpordiboks, kuhu loomake võib varju

le minna, kui end ebaturvaliselt tunneb.

Päev hiljem püüab Marley uuesti käima õppida - esimesed sammud on arglikud ning ebakindlad, otsekui tunneks koer hämmingut- kas tõesti on võimalik ka nii liikuda? Saba hakkab vaikselt edasi-tagasi võnkuma, kui koer tema jaoks võnkuma tunneb ning kuuleb

inimesi sõbralikult rääkimas. Oleme kindlad, et Marley uus ja ilusam elu algas 5. juulil 2016 kell 19.30, kui ta leiti varjupaiga ukse tagant.

Marley kohanes kiiresti ning Kusti nime all leidis endale imetoreda kodu koos oma isikliku memme, taadi ja kass Antsuga, kes ise oli end memme-taadi aidaaluses sisse seadnud, kuid tubaseks kassiks seadis ennast alles koos Kusti saabumisega.

Antsuga võeti ette mõnigi pöörane seiklus, Haanjamaa elanikud vast mäletavad, kuidas kaks karvast poissmeest, üsna ühte kasvu kass ja koer küla peal «laiamas» käisid.

Aasta oli Kustil uues kodus möödunud, kui tema memm haigestus ning viidi haiglasse. Kui memm kuu aja pärast naases, rõõmustas Kusti nii, et tal tekkis kopsuturse, südameprobleemid võimendusid ning pisike koer suri.

Lemmiklooma surm on alati kurb, kuid Marley aka Kusti lõpp on omamoodi ilus - väärkoheldud ja hooletusse jäetud koerake nautis oma viimase aasta tingimusteta armastust ning armastas ise nii kõvasti, et väike süda ei pidanud vastu. «Pisike koer suure hingega» - nii iseloomustavad pereliikmed Kustit.

Maximuse lugu

15. augustil 2015 sai Pärnu kodutute loomade varjupaik kõne Läänemaa politseikorrapiidajalt, milles teatati loomapiinamisjuhtumist Raplamaal.

Rapla ei kuulu Varjupaikade MTÜ lepingupartnerite hulka, kuid arvestades esmast politseilt saadud informatsiooni võtsime vastu kiire otsuse valvemeeskond välja saata.

Varjupaiga töötajad leidsid korterelamu juurest erkordselt viletsas seisus, alatoidetud ning kärbspilve matunud lehkava koera. Esmasel vaatlusel kohapeal selgus, et koeral on kehal ja pea piirkonnas sügavad haavad, millest osa mädanesid ning olid vaklu täis. Peremees oli ilmselgete alkoholitavitamisse tunnustega ning perenaine korrutas

Foto: Erakogu

üha fakti, et koer käis murdmas ja selle tõttu sai karistada. Raplamaa politseinikud Erik Jõesaar, Arto Durejko ja Alar Smirnov osutasid meie töötajatele igakülgselt abi ning nende teene on ka see, et omanikud kirjutasid kohapeal alla loomast loobumise aktile. Politseis algatati juhtumi kohta kriminaalasi.

Meie töötajad puhastasid improviseeritud vahenditega haavad suuremast mustusest ning pakkisid koera teki sisse, et ta Pärnusse transportida. Varjupaigas ootas ees juba veterinaar. Peale valuvaigistavat ning põletikuvastast süsti hakati haavu puhastama. See tegevus kestis 3 tundi, sest looma kõikides kehaavaustes olid vaglad - nii haavaades, silmalaugude all, kõrvades kui pärasoolles. Ninast jooksis verd. Lisaks värskete koljulumurrule, mis tekitatud terava esemega, tuvastas veterinaar Aivi Org looma pea, kaela ja keha piirkonnas

vanemaid haavu ning arme. Meie veterinaari sõnul on vigastused tekkinud pikema aja vältel. Lisaks on koer alatoidetud, veetustunud, ühesõnaga meie juurde jõudes oli ta kriitilises seisundis. Koer rahunes peale valuvaigistavat süsti ning lasi leplikult oma haavu puhastada. Looma kergendus ja usaldus varjupaiga inimeste vastu oli nii suur, et kui teda järgmisel päeval dushi all pesti, jäi ta töötajate kätele magama.

Maximuse ravi oli nagu sõit ameerika mägedel - ühe päeval rõõmustasime kogu hingest paranemise üle, teisel päeval hoidsime hinge kinni, et koer kriisist üle saaks.

Pere, kuhu Maximus kolis, on ennegi adopteerinud rasketesse olukordadesse sattunud koeri, seega kohanemisprotsess oli neile tuttav ja see läks mõlemapoolselt valutult. Pere ei usu, et Maximuse oletatav sünniaasta on õige, sest

koer käitub nagu oleks ta alles kutsika-ohu- on vallatu ja tahab palju mängida.

Õnneks ei ole eelmise elu taak temaga kaasa tulnud ja ta on võimeline inimesse kiinduma kogu südamest. Pere on õnnelik, Maximus on õnnelik ja loomulikult ka varjupaiga töötajad.

2015. aastal valiti Eesti Loomakaitseseltsi korraldatud internetihääletusel kõige loomasõbralikumaks avalikku tähelepanu pälvinud teoks väärkoheldud koera Maximuse päästmise politsei ja Varjupaikade MTÜ poolt.

Varjupaikade MTÜ aga otsustas tol ajal anda Elmo-nimelise preemia politseinikele, täna kellele Maximus uue võimaluse sai. Maximuse juhtum ideaalne näide korrakaitsjate ja loomakaitsjate koostööst.

Maximus elab endiselt Peipsi ääres, tal on sõpradeks kaks koera, kaks kassi ning kolm papagoiid.

Memm elab Lõuna-Eesti väikelinnas raudteeäärses tillukeses majas koos oma truuga Mikiga.

Miki on üheksa aastat tagasi kutsikana võetud koer, lootuses veeta aega koos nii heas kui halvas, kuni surm neid lahutab. Kuna elu on sugulased kaugele viinud, siis Miki on pikki aastaid olnud tema ainus kuulaja ning lohutaja ja kaaslane. Memme tervis pole kiita, liikumisega on raskusi ja seetõttu käib tal aegajalt abiks ka linnavalitsuse ametnik

Ene, tänu kellele Memme mure meieni jõudis.

Ühel päeval kadus Miki müstilisel viisil oma õuest, otsis Memm ja hõikas, otsis Ene. Tulemusest. Paar päeva hiljem said varjupaigatöötajad kõne, et kesklinnas on üks koer viga saanud, ilmselt auto alla jäänud. Hall karvakera, pigem liialt pikalt kasutatud põrandamopile kui koerale sarnanev, viidi kliinikusse ja seal selgus koletu tõsiasi, et koerakest on purenud suurem loom - tohutu haav peas oli juba mädanema hakanud, üle

kogu keha pisemad kihvajäljed. Haav puhastati, õmmeldi kinni ning tohterdati ka pisemaid hambajälgi.

Varjupaiga töötajad postitasid koera pildi kohalikkude ajalehtede ning sealt tundiski Memm ära oma Miki!

Memm on kirjeldamatult õnnelik ja tänulik, et Miki on elus kuid... kliinik ootab oma raha. Memmel pole sääste pangakontol ega ka sukasääres, pisku sissetulek lihtsalt ei võimalda seda. Võlasumma närib hinge. Kohe nii hullusti, et Memm unustab oma ravimid, rääkimata söögist-joogist. Mikit ravitseda ja hellitada ta ei unusta. Et Memme enastki veidi poputada, valmistab Ene kodu sooja lõuna ning viib Memmele.

Ühel päeval kasvavad Mikile karvad tagasi. Ühel päeval armistuvad ka Memme südamehaavad, ehkki mure truuga kaaslane pärast jääb. Üldsuse toel makstavad kliinikuarve annab aga nii Memmele kui Mikile teadmise, et headus pole maailmast kadunud ja kui häda kõige suurem, on ka võhivõoras inimene valmis aitama!

Memm on väga tänulik ja palvetab Miki ja kõikide heade inimeste eest, kes neid abistasid. Isegi kui sa ei usu palve jõudu, on ometi hea teada, et keegi kusagil kaugel soovib sulle südamest head.

Miki, kes praeguseks oleks olnud juba 13-aastane, jookseb ringi taevastel radadel.

Käpa All erinumbris
tutvustame meie tublisid
töötajaid seitsmes
varjupaigas üle Eesti.

Virumaa

Anneli

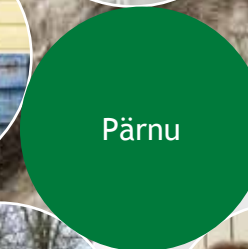
Anneli

Liina

Aivi

Pärnu

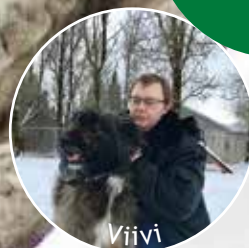
Helle

Jana

Valga

Viivi

Mari

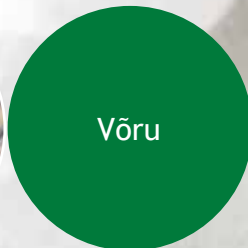
Toivo

Riina

Merike P.

Võru

Merike T.

Relika

Kes on meie inimesed?

Ethel

Annika

Ants

Diana

Eve

Üle Eesti

Silvia

Rene

Brigitta

Henry

Triinu

Raivo

Tallinn

Karl

Jelena

Siiri

Anni

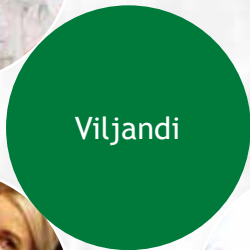
Tea

Mait

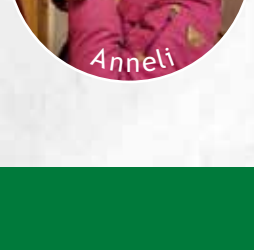
Anneli

Viljandi

Margot

Tiia

Tea

Läänemaa

Kaja

Kes on keskmine Anneli?

Viisime läbi väikese küsitluse, et välja selgitada, missugune on keskmine varjupaiga töötaja. Tulemused on teie ees.

Keskmine varjupaiga töötaja on 42-aastane naine ja kõige tõenäoliselt on ta nimi Anneli. Anneli on lapsest saadik unistanud tööst loomadega. Tal on lisaks 1,2 lapsele ja 0,25 lapsele kodus täpselt poolteist koera ja

poolteist kassi. Ta võib olla nii abielus, lahutatud kui vallaline. Lisaks sellele on tal enam kui kaks hobi, millega vabal ajal tegeleda. Anneli on kesk-eri- või kõrgharidusega ning oskab tervelt viies erinevas keeles öelda «kass» või «koer»!

Ka tööst vabal ajal ei jäta Anneli eksinud looma abita, vaid tegutseb. Anneli arvab, et tal on maailma parim töö!

Pane õlg alla!
Helista 900 7000 ja
toetad loomi 5 euroga.

Tüdruk, kelle toa
uksel on silt:

võta loom
varjupaiga

Eva-Lotta on 11-aastane tüdruk, kes õpib Tallinna VHK-s. Tal on suur unistus - et igal loomal oleks kodu ja inimesed ei väärkohtleks oma neljajalgseid sõpru.

Novembris, kui Eva-Lotta tähistas sünnipäeva, otsustasid nad koos perega, et tüdruk kasutab oma kingituseks saadud raha kodutute loomade heaks. «Mul on niigi palju asju», kommenteeris väike tüdruk elutargalt. Neljasaja euro suurune annetus otsustati teha Pärnu loomade varjupaigale.

Kuidas jõuab üks varasteismeline sellise otsuseni?

Eva-Lotta ema selgitab, et lool on traagiline tagapõhi. Nimelt kinkisid vanemad tütrele tema kolmandaks sünnipäevaks koera, tiibeti mastifi. Mõmmik ja Eva-Lotta olid lahutamatud sõbrad, kuni ühel päeval koer haihtus. Mõmmik kadus müstilisel viisil, ehkki perekond kuulutas raadios ja TV-s, ajalehtedes, sotsiaalmeedias. Iga vihje alusel käidi kohal. Ema nendib nukralt naeratades, et nad on otsingute käigus Eestile mitu tiiru peale teinud. Mõmmikut pole tänaseni leitud, kuid perekond on veendunud, et nende lemmik pole hukkunud vaid on kellegi juures endale kodu leidnud. «Me peame vaid soovima, et ta oleks oma uues kodus hoitud ja ei kannataks puudust», ütleb ema Angela.

Otsingute käigus hoiti silma peal ka varjupaikade lehtedel ning see sai Eva-Lottale harjumuseks. Tüdruk teab nimepidi erinevates varjupaikades kodu ootavaid koeri ning jälgib Youtube'is rescue-kanalit. Kui eelkooliealisena oli tema suureks sooviks saada arstiks, siis nüüdseks on kindel siht silme ees-Eva-Lottast saab tulevikus veterinaar.

Kui Eva-Lotta oma sünnipäeva planeerides tuli välja ideega kingituste saamise asemel varjupaika toetada, oli ema veidi skeptiline- on ju kauplustes nii palju ahvatlusi! Tüdruk oli oma plaanides kindel ning ka tema sõbrad olid toetavad, kõik Eva-Lottat tundvad inimesed kinnitavad ühest suust, et kui ta midagi ette võtab, siis paneb ta sellesse

kogu oma hinge!

Miks pealinna tüdruk otsustas toetada just Pärnu varjupaika?

See tore perekond on varemgi Pärnu loomade varjupaigas käinud kodu ootavatele loomadele jõulumaiust toomas, samuti on nad käinud Tallinna varjupaigas koeri jalutamas. Koos emaga arutledes leiti, et Tallinnas jagub loomadele rohkem abi ja tähelepanu ning just seetõttu valiti välja Pärnu varjupaik.

Pärnu varjupaigal on oma veterinaar ja väike kliinik, kus operatsioone sooritada, paraku olid kirurgiriistade komplektid vananenud. Koos varjupaiga rahvaga ühiselt arutledes otsustati, et Eva-Lotta kingitusega pannakse alus fondile, et soetada veterinaarile uued tööriistad. Pärnu loomade varjupaigas steriliseeritakse/kastreeritakse aastas umbes 400 lemmiklooma, ikka selleks, et uutel omanikel poleks vaja muretseda soovimatult sündinud pesakondade pärast. Just nii soovitakse ära hoida loomade massilise paljunemine ja «üleliigsete» loomade sattumine varjupaikadesse.

Kogu komplekti maksumus on 845€, millest tüdruku kingitus juba peaaegu poole kattis. Fondi panustasid ka Pärnu Postimehe töötajad, kes kinkisid varjupaigale jõuluks 145€. Seega puudus veel 300€, kuid Varjupaikade MTÜ sotsiaalmeedia üleskutsele vastasid paljud inimesed annetustega. Eva-Lotta algatuse toetajad andsid meelsasti ka oma panuse tulevaste kodutute ärahoidmiseks! Jaanuari alguses jõudsid tellitud tarvikud kohale.

Varjupaiga töötajad olid südamest liigutatud tüdruku isetu teo üle. Niisugune mõteviis annab lootust, et kunagi kauges tulevikus polegi varjupaiku vaja.

Eva-Lotta vanematel on põhjust oma lapse üle väga uhke olla, ometi jäävad nad tagasihoidlikuks ning rõhutavad hoopis kooli osa. «VHK-s õpetatakse lastele juba varakult, et abivajajaid tuleb märgata ning endast nõrgemaid aidata. Soovin selle looga julgustada lapsevanemaid oma laste ideid toetama. Väikestel lastel on suured mõtted ja nende abil saavad teoks suured asjad», ütleb ema Angela.

VHK-s õpetatakse lastele juba varakult, et abivajajaid tuleb märgata.

st!

Mis või kes on Elmo?

Kuuldes seda nime, tekib kohe küsimus, mis või kes see on – külab nagu elektriauto lühinimetus, mis see just oligi..?

Selge ja arusaadava vastuse leiab Varjupaikade MTÜ kodulehelt.

4. oktoobril 2013 andis Varjupaikade MTÜ rahvusvahelise loomakaitsepäeva puhul esmakordselt üle Elmo nime kandva preemia. Tegu on söakuse preemiaga silmapaistvale ametiisikule, kellega MTÜ-l on olnud õnn viimase aasta jooksul koostööd teha.

Preemia nimetus Elmo on tulnud Eestis esmakordselt koerte enampakkumisega lõppenud sündmusest, mille käigus Valga loomade varjupaiga töötajad püüdsid vana vangla territooriumilt kinni hooletusse jäetud koerakarja.

Elmo oli üks neist kahekümne neljast, kes paistis silma oma erakordse vapruse, kuid sõbraliku ja elurõõmsa suhtumisega kõigisse ja kõigesse.

Kui preemia nime otsides lõpuks Elmoni jõudsimine, oli kohe selge, et see on just see õige. Elmo seostub meie kõigi jaoks millegi suure ja üllaga.“

2013

Esimest Elmo saajat ei olnud raske leida. See läks Valgamaa Veterinaar-keskuse juhatajale Urve Laidveele. Tänu Urve operatiivsele tegutsemisele ning soojale ja inimlikule suhtumisele 2012. aasta talvel aset leidnud niinimetatud Valga vanglakoorte juhtumi puhul tekkiski meil mõtte tunnustada igal aastal üht silmapaistvat ametiisikut, kellega koostöö on märkimisväärselt aidanud hättasattunud loomi. Tegelikult oli vanglakoorte juhtum hea näide, kui oluline on tugev ja operatiivne koostöö asutuste vahel.

Urve seisis kindlalt ja toetas varjupaika igal sammul nõu ja jõuga. Tema oli see, kes võttis vastu otsuseid ja vastutas; tema oli see, kes sai turmtule kriitikutelt, kui koerad oksjonile pandi. Ometi on ta alati meiega kannatlik ja toetav ja eelkõige hooliv just nende suhtes, kelle eest koos seisame - hätta sattunud loomade suhtes. See on suur asi ja see väärib tunnustust. Ja kõik osapooled, nii koerad esimesena üle vaadanud veterinaar Jaan Luht, Valga linnavalitsus kui veterinaar- ja toiduamet, väärivad tunnustust. Selliseid suuri ja keerulisi olukordi ei saaks kuidagi lahendada varjupaik üksinda.

Koos tänukirjaga andsime laureaadile üle Tartu kunstniku Siret Rootsi graafiline print «Liikuv Narr», millel on kujutatud südantsoojendavat stseeni koera ja jalgratturiga.

2014

Sel aastal läks Elmo Türi valla keskkonnaspetsialistile Ott Vilusaarele. Otsus oli sama lihtne kui eelmisel korral.

Ott Vilusaart pakkusid sellel aastal Elmo vääriliseks üksmeelselt Viljandi loomade varjupaiga töötajad. Oti puhul on alati esikohal hoolimine loomadest ja inimestest, sest iga loomaloo taga on keegi, kes ei ole mingil põhjusel enam saanud oma looma eest hoolitseda. Tihtipeale satuvad loomad hätta, kuna nende peremees ei jõua enam enda eestki hoolt kanda. Ott Vilusaar püüab alati leida parima lahenduse nii loomade kui inimeste seisukohast. Enamasti toob ta loomad ise varjupaika või aitab igati kohapeal kaasa looma varjupaika jõudmise õnnestumisele.

Elmo laureaadile andsime üle Tartu kunstniku Siret Rootsi graafilise printi, millel on kujutatud mänguhoos kassi.

2015

2015. aasta preemia pälvisid kolm Rapla politseiniku - Erik Jõe-
saar, Arto Durejko ning Alar Smirnov
- kelle abivalmis ning oskuslik tegut-
semine aitas päästa ühe viimase aja
julgima loomapiinamise ohvriks lan-
genud koera Maximuse.

Maximus oli raskelt piinatud
koer, kelle kohta sai Pärnu varjupaik
väljakutse Lääne Prefektuuri käest.

Otsus preemia just nendele poli-
tseinikele anda oli täiesti üksmeel-
ne. Mehed ei täitnud väljakutsele
sõites mitte ainult oma otseseid töö-
kohustusi, vaid lisaks sellele aitasid
kohapeal igal võimalusel ka meie
Pärnu varjupaiga valvemeeskonda.
Maximuse juhtum ideaalne näide
korrakaitstjate ja loomakaitstjate
koostööst.

Preemia saajatele andsime koos
tänuiga üle ka Tartu kunstniku Siret
Rootsi graafilised lehed.

2016

2016. aasta preemia andsime
üle Tallinna Keskkonnaameti ju-
hataja Relo Ligile. Tänu Relo Ligi
väsimatule tegutsemisele ehitas
Tallinna linn loomade varjupaik-
ga, mis vastab igati kaasaegsetele
nõuetele ning võimaldab pakkuda
peavarju 200-le kassile ning umbes
50-le koerale.

Tallinna linn võiks olla eesku-
juks teistele Eesti omavalitsustele
just oma loomasõbraliku suhtumise
poolest.

Lisaks omanikuta või eksinud
loomadele peavarju pakkumisele
toetab linn ka nende ravi esimese
14 päeva jooksul.

Preemia saajale andsime koos
tänuiga üle Tartu kunstniku Siret
Rootsi graafilise lehe.

2017

Seekord pälvis preemia Polit-
sei- ja Piirivalveameti Pärnu poli-
tseijaoskonna ennetus- ja me-
netlustalituse juhtivuuriija Kaire
Konts.

Kaire on alati loomade poolel.
Kui me jääme hätta, siis tema on
see, kelle poole me võime pöördu-
da ning ta aitab nõu ja jõuga.

Andsime tänutäheks Kairele
üle Pärnu kunstniku Pusa teose
«Kaitsen sind kui lövi».

On rõõm, et meie seas on hoo-
livalid ja tähelepanelikke inimesi,
kes ei tee mitte suuri sõnu, vaid
tegusid ja tänu kelle abile saame
hättasattunud lemmikuid paremi-
ni ja kiiremini abistada.

Selliste inimeste tugi annab
meilegi jõudu ja usku, et tegutse-
da edasi, ükskõik millised rasku-
sed meie teele ka ei satuks!

Siin võiks olla Sinu reklaam!

Ajakiri Käpa All jõuab ligi 6 000
loomasõbra postkasti ja vähemalt
12 000 kontaktini sotsiaalmeedias.
Tasuta eksemplar on saadaval
suuremates loomakliinikutes.

Reklaami ostuga toetad
Varjupaikade MTÜ tegevust!

1/1 lk

1/2 lk

1/3 lk

1/4 lk

Lisainfo ja müük
Mari Hagi, mari.hagi@varjupaik.ee

VARJUPAIKADE MTÜ

Valgus tunneli
lõpus -

Rexi fond

2014. aasta märtsis pandi Varjupaikade MTÜ poolt alus vigastatud lemmikloomade fondile.

Idee pärineb sama aasta algusest, mil Varjupaikade MTÜ aitas jalale raskelt viga saanud koera, kes oli mõned aastad tagasi varjupaigast võetud.

Fondi eesmärk on olla toeks varjupaigast võetud loomade omanikele, kelle lemmik vajab arstiabi, kuid peremehe rahalised võimalused seda ei võimalda.

Varjupaikade MTÜ juhi Triinu Priksi sõnul satub varjupaikadesse päris palju loomi, kelle omanik on sunnitud alla andma peale raviarve suuruse teada saamist. Selle fondi loomisega saame aidata kaasa sellele, et lemmik saaks jääda armastavasse koju ka siis, kui ta vajab ravi, mille jaoks perel ei pruugi raha olla.

Fondi idee tekkis seoses ühe juhtumiga, kus Pärnu maakonnas elava Kaimo 6-aastane hundikoer Rex, kelle ta kaks aastat tagasi varjupaigast võttis,

üle kivihunniku joostes raske jalatrauma sai. Diagnoosiks oli tagumise jala põlve ristsideme täielik rebend ning päästva operatsiooni hinnaks oli umbes 1000 eurot.

Kui Kaimo, kes oli töötuks jäänud ja kelle sissetulek oli 170 eurot, pisarates meie juurde tuli, siis oli ta sisuliselt juba lootuse kaotanud. Ehitusmehena maakonnakeskusest kaugel elades oli keeruline uut tööd leida ja operatsiooni eest makstav summa tema jaoks peadpööratavalt suur. Kuna tal ei olnud piisavat sissetulekut, siis ei antud talle ka laenu.

Pöördusime läbi sotsiaalmeedia loomasõprade poole, kelle heatahtlikkuse toel kogusime kokku üle 4500 euro. See lugu läks varjupaiga sõpradele hinge, omapoolse annetuse saatis meie kaudu tervelt 471 inimest ning peale 11. märtsi

Foto: Erakogu

sil toimunud operatsiooni on Rex kenasti taastumas.

Kuna annetused ületasid meie ootuseid ja Rexi operatsiooniks vajamineva rahasumma, otsustasime allesjäänud 3500 euro toel panna alus fondile, et ka teised hättasattunud varjupaigast võetud looma omanikud, kes näitavad üles samasugust pühendumust nagu Kaimo, saaksid vajadusel oma loomale ravi võimaldada.

Fondi kontonumber, kuhu on oodatud kõik annetused samasuguste juhtumite puhul loomaomanikele abi andmiseks, on EE752200221048213036 Swedbank, Varjupaikade MTÜ.

Vana kuld: Rexi lugu

Pärnu maakonnas elab keskealine mees Kaimo. Kaimo ainsaks perekonnaks ja sõbraks on 6-aastane hundikoer Rex, kelle ta 2 aastat tagasi varjupaigast võttis. Just selline ilus ja tark koer nagu filmi-Rex. Ühel päeval kaotas Kaimo töö. Maakonnakeskusest kaugel elades on ehitusmehel tõepoolest keeruline uut tööd leida. Kuid Rexi elu oli ilus ka siis, kui Kaimo töötuks jäi, sest 170 eurosest abirahast sai Rex kenasti kõhu täis. Kuidas peremehe enda kõhuga on, seda ei tea me keegi, sest kaeveldada mees ei taha.

Asi muutus halvaks aga siis, kui ühel päeval üle kivihunniku joostes sai Rexi jalg raske trauma - tagumise jala põlve ristsideme täielik rebend. Operatsioon, mis päästnuks Rexi põlve, maksis Pärnu Väikeloomakliinikus umbes 1000 eurot. Selline summa oli peadpööratavalt suur mehe jaoks, kelle sissetulek kuus vaid

170 eurot. Seetõttu polnud tal võimalik ka laenu võtta. Raske oli näha lootusetus olukorras oleva mehe pisaraid.

Meie ei kaotanud aga lootust, ehkki ka meie ressursid on piiratud. Üks kivi on lihtsalt kivi, paljudest kividest saab ehitada uue maja. 1 euro on enamikele inimestest väike raha, paljude inimeste osalusel aga saime kinkida Rexile uue elu. Palusime on sõpradel aidata mehel päästa tema parima sõbra elu, annetades endale sobiva summa, ükskõik kui väikese või suure. Või veelgi parem, pakkuda ehitusmehele tööd, sest Kaimo oleks tahtnud oma arved ise tasuda. Imepärased inimesed nägid tunneli lõpus valgust ja näitasid seda ka meile. Jutt Rexist ja tema peremehest levis kiirelt. Kaimo lugu jagati Facebookis 1863 korda, seda nägi 91 584 ja kommenteeris 93 inimest. Tagas-ised oli ülimalt positiivne - operatsiooni raha

sai kokku ja üks organisatsioon leidis võimaluse pakkuda peremehele tööd.

Operatsioonipäeva hommikul sõitis Varjupaiga auto jälle Rexile järele. Rex oli vana rahu ise, mida ei saa öelda peremehe kohta, kes oli terve öö unetuna veetnud. Lõikus kestis koos kaasnevate meditsiiniprotseduuridega kokku 3 tundi ja õnnestus kirurg Marti Lasni sõnul hästi. Paar kuud kulus järelraviks ning täielikuks taastumiseks.

Rexi peremees oli sügavalt liigutatud inimeste suuremeelsusest ja südameheadusest, nagu ka meie töötajad.

Kaimo elus on nüüd paremad ajad. Kaks aastat tagasi leidis ta võimaluse pakkuda kodu veel ühele koerale, terjerilaadsele Nakile. Rexil on uue sõbra üle hea meel ning kolmekesi koos võetakse ette üsnagi pööraseid matku ümberkaudsetes metsades. Kunagist terviseprobleemi ei meenuta miski.

Rexi fond:

Robi ei anna enam kunagi käppa

Rexi jaanuaris 2018

Saksa lambakoera geenid segatuna kaukaaslase omaga annavad päris ilusa ja isepäise segu.

Täpselt niisugune Robi ongi - ilus, sõbralik ja hell, aga isepäine. Robi on oma pere noorim laps - perenaisel Eeval on viis poega, üks tütar ja Robi. Esialgu ei saanud Robi aru, miks õed-vennad nii karvased ei ole ja kahel jalal käivad, aga armastust ja hellust jagus selles peres karvasele lapsele sama palju, kui teistelegi.

Kuna Eeva on saatuse tahtel selles peres karja juht ja toitja, tegi Robi naissoo kohta omad järeldused ja suhtub peretütresse sama suure respektiga - tüdrukule on lubatud ka niisugused nipid, mis poiste puhul kõne alla ei tuleks, temaga on Robi nõus jagama oma kõige väärtuslikumaid mänguasju ja isuäratavamaid konte. Robi kiindumus

lastesse, eriti väikelastesse, on tekitanud vahel ka väikesi pahandusi, kuna koera arvates tuleks kõik lapsevankrid neid lükkavatelt emadelt ära võtta ja tema perenaisele Eevalle usaldada.

Suur pahandus juhtus aga ühel suvel maakodus. Paljude kokkusattumiste ja dana seisis pealinna poiss Robi ühtäkki vastamisi küla hirmu, hundi ja rotveileri segu koeraga. Mõlemad lahtiselt. Läks nii, nagu sellistel puhkudel ikka haavu lakkuda tuli mõlemal poolel. Robi sai pureda õlavarrest, kahtustatud said närvid ja kõõlused, samuti esijalg. Säätame lugejat detailidest ja nentigem fakti, et vaatamata operatsioonidele ei paranenud jalg ning haav sellel samuti, seega jäi kaks valikut: eutanatsioon või amputatsioon. 7-aastane koer on kuldses keskeas, lapsed on aga lapsed ja neile on oma koer mõistagi kõige armsam kogu maailmas. Nagu ka pe-reemale. Nii ei saanudki Eeva aru, mis

inimesed soovitasid koer „magama panna“. Seda enam, et Eeva emal oli paar aastat tagasi jalg amputeeritud ja tema jaoks toimis valus võrdlusmoment. Õnneks juhtus Eeva vanem poeg lugema juttu Rexist ja tema peremehest, kes tänu lahketele annetajatele said Robi jala taas korda. Me kõik oskame (või siis pigem mitte) ette kujutada, mis tähendab üksi kasvatada kuut last. Leidsime, et just Eeva pere ja Robi väärivad Robi fondi abi ja nii tegigi hea dr. Marti Lasn Tiina Toometi loomakliinikus Robile operatsiooni.

Robi, kes tunneb hästi käsklusi „lama“, „anna käppa“, „istu“ jne, ei saa kunagi enam käppa anda, aga see polegi tähtis. Tähtis on see, et ta saab kenasti oma koeratoimetused kolmel käpal aetud, teda ei piina enam luuni ulatuv lahtine paranematu haav ja vähetahtis ei ole ka see, et kogu pere armastab ja hellitab teda, nii kuis jaksab.

Sinu neljajalgsele sõbrale mõeldes

Põhjamaiselt lihtne ja vastupidav -
Nufnuf koertele, Nufnuf Cats kassidele ja
NufnufVET loomaarstidele.

Osta Nufnuf tooteid 20% soodsamalt
www.nufnuf.ee, sooduskood KÄPP

Rexi fond:

Elus asi on kõige parem

Igäiks meist mäletab oma lapsepõlvest seiku, mis koduloomadega seotud- kas armsast pereloomast või siis hoopis tänavalt leitud kassipojast, keda ema vaatamata ohtratele pisaratele tuppa ei lubanud tuua.

Fakt on see, et lapsepõlv loomadega on rikkam kui ilma.

Pärnu maakonnas elab noor pere, kus kasvab 4 last, vanim 7-aastane ja noorim 3-kuune. Selle pere laste pärast me abipalve tegimegi.

Peres elab juba paar aastat kass, kes tuli nii, nagu kassid ikka- ühel päeval oli kohal ja jäi. Kass on emane ja hiljaaegu tõi ka pojad. Paraku ei ole peres, kus isa töötü ja ema järjest lastega kodus olnud, võimalik kassipoegi endale jätta ja nii nad varjupaika sattusid. Neile kassikestele loodame leida head kodud ja niikaua, kuni nad meie juures on, saavad korralikult süüa ning vajalikud veterinaarprotseduurid.

Hoopis teine lugu on aga emakasiga. Seni on pere talle ostnud koerakonservi, mis kaupluses saadaolevatest loomatoitudest kõige odavam. Kassid aga vajavad hoopis valgurikkamat toitu kui koerad, ja seetõttu ei sobi koerakonserv kohe sugugi. Kass organism ei sünteesi ise kõiki aminohappeid, mis

vajalikud normaalseks elutegevuseks, neid saaks ta kuivtoidust või lihast. Selle pere sissetuleku puhul oleks lihast kui kassitoidust rääkimine aga alandav, sest lihatoitu ei saa pereema lastelegi eriti tihti lubada.

Pärnu varjupaik sai teha kassile steriliseerimisoperatsiooni Rexi fondi arvelt, et edaspidi soovimatute kassipoegade pärast muretsema ei peaks. Küll aga palusime loomasõprade abi, et saaksime perele muretsema kassitoidu varu, samuti vajalikud ussi- ja kirburohud ning vaktsiinid. Isa oli muutunud kassi suhtes juba veidi närviliseks, sest iga väljaminek selles peres oli rangelt arvel ja kui inimene seisab valiku ees, kas osta lastele või kassile, siis on vastus teada.

Kunagi lapsepõlve meenutades

Foto: Jons Vincent

ei ole neil lastel mälestusi uhketest puhkusereisidest soojale maale ega spaa-külastustest, küll aga meenutused oma armsast kassist, kellele sai pai teha, kes oli heaks mängukaaslaseks ning kelle nurrumootor muutis pikad sügis- ja talveõhtud soojemaks. Üheskoos suutsime!

Meie poole pöördus murega üle kogu maailma tegutsev katoliku kiriku sotsiaaltöö organisatsioon Caritas.

Varjupaigast võetud loomale esimene visiit tasuta!

J. V. Jannseni 33, Pärnu 80044
tel 443 3663, 528 7465
Oleme avatud E-R 9-18, L 10-15

ulejoekliinik@gmail.com
www.vanaloomakliinik.ee

Ülejõe loomakliinik - Teie lemmiku tervise heaks!

Parim kingitus Teie lemmikule on turvatunne

 FELIWAY®

Õnnelikult koos

 ADAPTIL®

Stressivabam olemine

Feliway ja Adaptil sisaldavad feromone, mille rahustav toime tagab Teie lemmikule rahulolu ja turvatunde

Feliway sobib kasutamiseks järgmistes olukordades:

- Stress ja sellest tulenevad tervisehäädad
- Hirm (peitumine)
- Transportimine/reisimine
- Uus kodu/keskkond
- Märgistamine
- Ebasobivates kohtades kraapimine
- Uus kass peres
- Kahe kassi vahelised pinged ja konfliktid

Adaptil sobib kasutamiseks järgmistes olukordades:

- Ilutulestik/äike
- Üksindusahistus
- Stressitundlikkus
- Kutsikakool
- Treening
- Kolimine
- Uus pereliige
- Transportimine/reisimine

Saadaval hästi varustatud loomakliinikutes!
Täiendav informatsioon: OÜ Zoovetvaru, www.zoovet.ee
E-mail: zoovet@zoovet.ee. Tasuta klienditoe telefon: 800 9000

VARJUPAIGA LOOMADE KÕIGE SUUREM SÕBER

